

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-Generaal
Ondernemen & Innovatie**
Directie Ondernemen

Bezuidenhoutseweg 20
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
T 070-3798911 (algemeen)
www.ez.nl

Behandeld door

D. Maas

T 070 379 72 49

F 070 379 75 27

d.w.a.maas@minez.nl

Datum 27 maart 2009

Ons kenmerk

OI/O / 9057820

Betreft Reactie op bericht DNB aangaande kredietverstrekking bedrijven

Naar aanleiding van het verzoek van uw vaste commissie van Economische Zaken van 19 maart jl. om een reactie te geven op het recent verschenen kwartaalbericht van De Nederlandsche Bank over de dalende kredietverlening aan bedrijven door Nederlandse banken, bericht ik u, mede namens mijn ambtgenoot van Financiën, als volgt.

DNB schrijft in haar artikel dat het uitstaande zakelijk krediet sinds augustus 2008 veel minder snel is gegroeid dan gedurende de eerste helft van 2008. Zij geeft aan dat deze terugval grotendeels lijkt samen te hangen met een verminderde vraag naar kredieten, al is niet uit te sluiten dat de situatie in de bancaire sector de terugval enigszins heeft versterkt.

Het algemene beeld dat uit de meest recente cijfers naar voren komt, is dat de kredietverlening nog altijd groeit. Het groeitempo is afgenomen van zo'n 1 ½% maand-op-maand over het eerste halfjaar van 2008 naar zo'n ¼% maand-op-maand in de periode van augustus t/m februari. Een vertraging van de groei van de kredietverlening is niet ongebruikelijk in een periode van laagconjunctuur.

De daling van het uitstaande krediet in het vierde kwartaal (waar in de pers veel nadruk op is gelegd) verdient de nodige nuancering. Het kredietvolume kromp in december 0,7% ten opzichte van november. Deze krimp werd voor een belangrijk deel veroorzaakt door een seizoenseffect. Daartegenover stond namelijk weer een stijging van de kredietverlening in januari met 1,3% ten opzichte van december en in februari met 0,9% ten opzichte van januari. Wanneer we de laatste drie maanden samen bekijken, resulteert een lichte groei over die periode van grofweg 0,5% per maand.

Bij brief van 16 januari 2009 (Kamerstukken II 2008-2009, 31 371, nr 88) en het daar bijgevoegde rapport van de werkgroep Kredietverlening, hebben mijn ambtgenoot van Financiën en ik de Kamer al eerder geïnformeerd over de stand van de kredietverlening aan bedrijven. Wij hebben toen geconstateerd dat de markt voor kredietverlening geconfronteerd wordt met enige aanbodproblemen bij de banken naast de verminderde vraag naar kredieten die gebruikelijk is bij een recessie. Op de financiële markten worden op dit moment hogere buffers van banken verlangd dan hiervoor gebruikelijk was. Banken hebben, wellicht mede

daardoor, hun kredietvoorwaarden aangescherpt. Het beeld van enige problemen aan de aanbodzijde strookt met de signalen die het ministerie van Economische Zaken ontvangt van individuele bedrijven, over een dalend gebruik van de borgstellingsregeling ten opzichte van vergelijkbare perioden in voorafgaande jaren en met de signalen die komen uit gesprekken met de daaraan deelnemende banken en corporate finance-adviseurs.

Dit komt tevens tot uitdrukking in de gemeenschappelijke verklaring van de Nederlandse Vereniging van Banken, VNO-NCW en MKB-Nederland over de kredietverlening tijdens de kredietcrisis. In de verklaring d.d. 17 december 2008 wordt gesteld dat de kredietcrisis een zelfstandige negatieve invloed uitoefent op het kredietverschaffende vermogen van het bankwezen. Dit beeld wijzigt niet naar aanleiding van de berichtgeving in het kwartaalbericht van De Nederlandsche Bank. Het kwartaalbericht geeft daarom geen aanleiding om het in eerdergenoemde brief opgesomde en aangekondigde beleid te herzien.

Zoals u bekend is, heeft het kabinet een aantal maatregelen genomen (mede) om de kredietverlening aan bedrijven op gang te houden. Naast de overnames en kapitaalinjecties in banken en de garantieregeling voor bancaire leningen, betreft dit

- uitbreiding van de Borgstellingsregeling voor het MKB;
- uitbreiding van de Exportkredietverzekering;
- 2 pilots met gezamenlijk een landelijke dekking voor kredieten tot €35.000 (microkredieten);
- de Garantie Ondernemingsfinanciering (deze is op 6 maart jl. in werking getreden en betreft een 50% garantie op leningen tot € 50 miljoen).

Gedurende de afgelopen dagen is een mediacampagne gestart om het bedrijfsleven en adviseurs te attenderen op de nieuwe mogelijkheden. Daarnaast is de bestaande voorlichting geïntensiveerd.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven
Minister van Economische Zaken